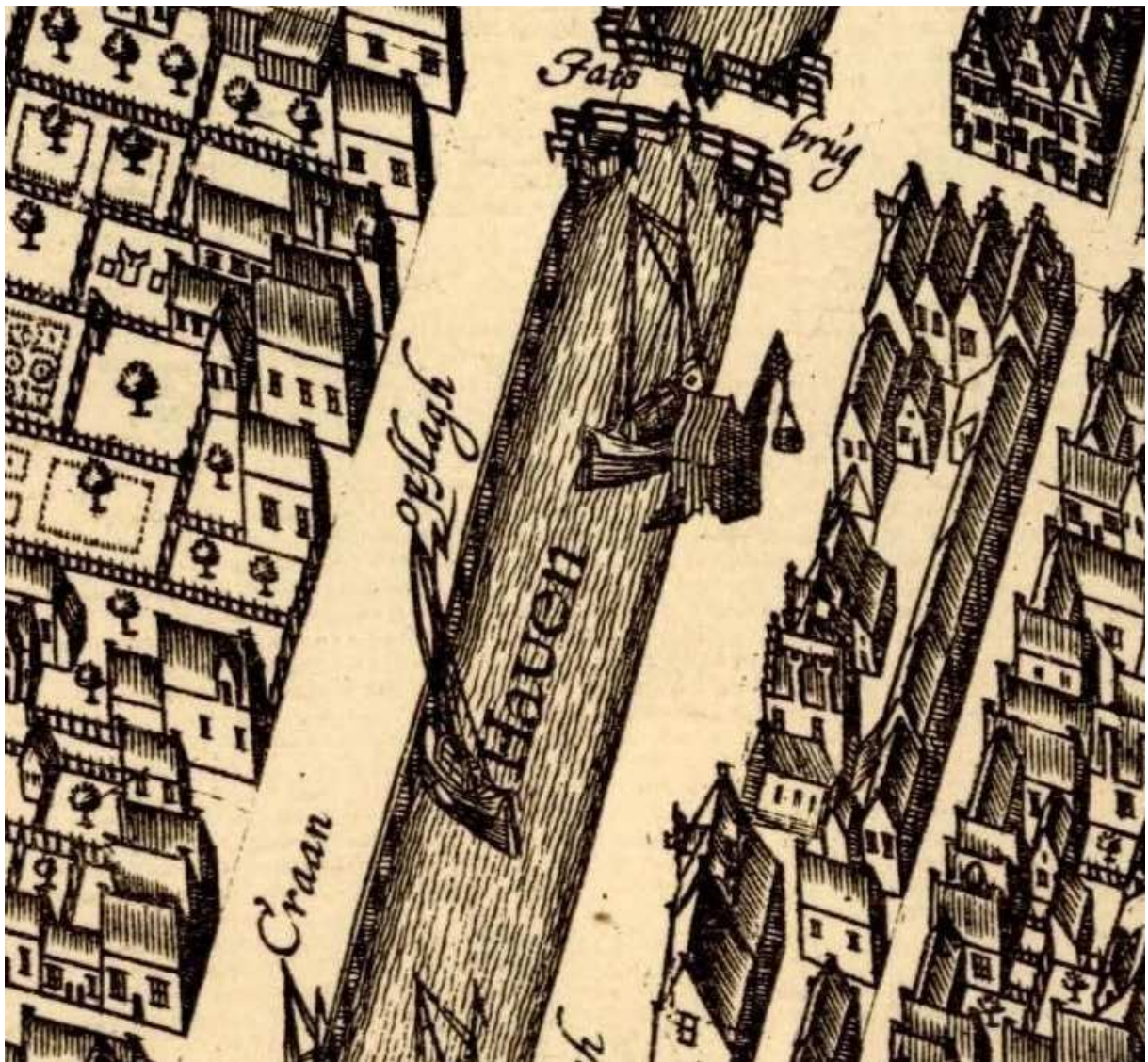

B. D. Poppen

Transcriptie van de

Ordonnantie van borgemeesteren ende raadt,
op de haven, van der A en de Krane, met annexen;

Te Groningen, By Gesina Elama. 1732.

Een deel van de kaart van de stad Groningen van Egbert Haubois. In het midden de Noorderhaven, met rechts de kraan. Midden boven de Kijk in 't Jat-brug.

Caerte van de vermaerde ende antique stad Groeningen (Grote Haubois). "afgeteeckendt ende in koper gesneden door lan Lubberts Langeweerd, afgemeten ende in dese proportie gestelt door Egb. Haubois, Ing.". Date circa 1665. Source Beeldbank Groningen.

ORDONNANTIE

Van Borgemeesteren ende Raadt,

OP DE

HAVEN,

VAN

DER AENDEKRANE,

MET ANNEXEN;

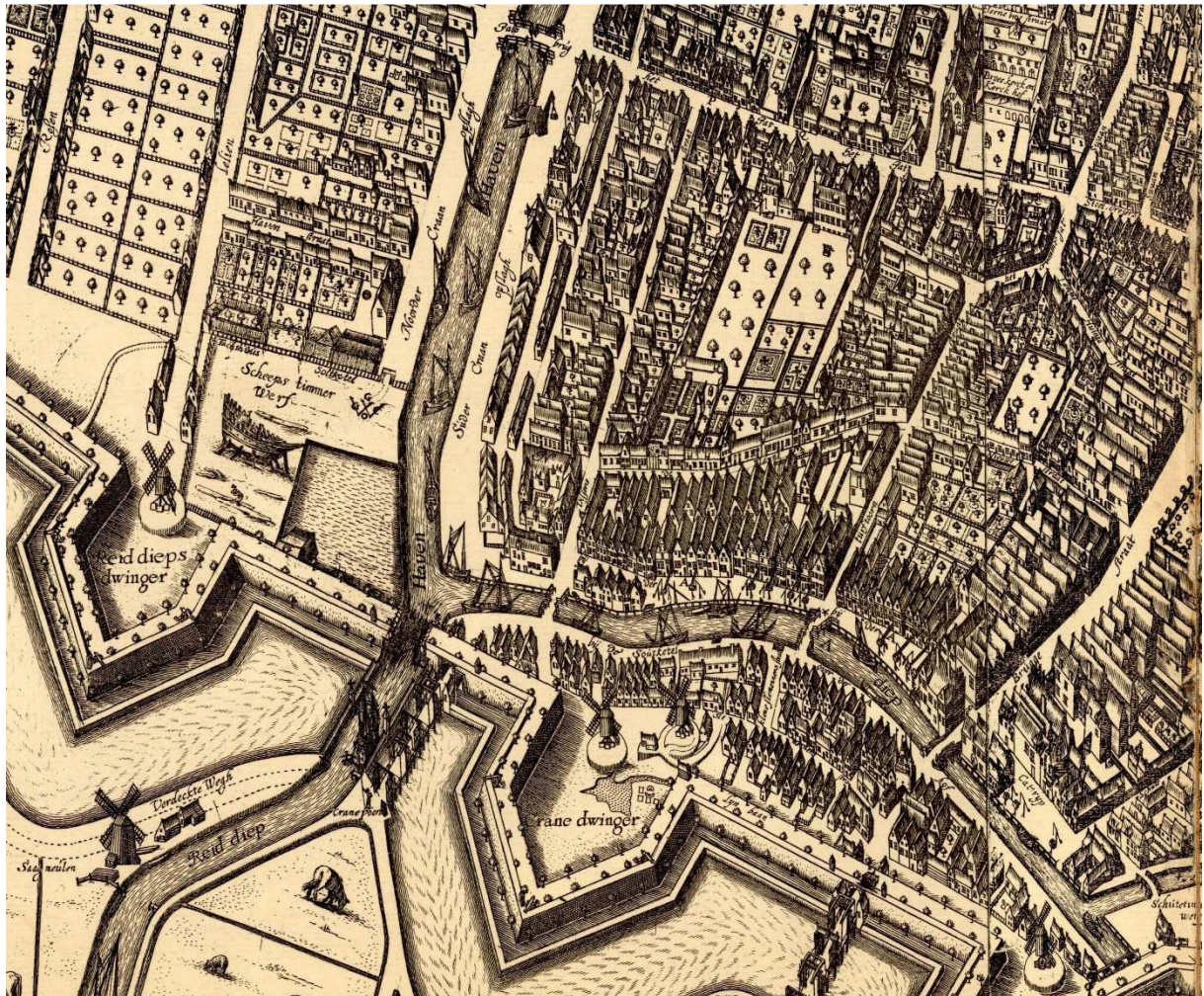

TE GRONINGEN,

By GESINA ELAMA, Ordinaris Stadts
Boekdrukkerfche. 1732.

Borgemeesteren ende Raadt in Groningen doen te weten.

Dat Wy gehoort hebbende het Rapport van de E. E. Heer Borgemeester Laman, en zijn Edelheits Heeren Assessoren, ingevolge Resolutie van den 10. Marty 1731. gecommitteert zijnde geweest / om de Ordonnantie op de Haven / van der A en de Krane / met annexen, te revideren ende te corrigeren, daar op na gedane Examinatie ende Deliberatie, hebben goedt gevonden navolgende Ordonnantie te statueren, gelijk Wy ordonneren ende statueren mits desen.

Een deel van de kaart van de stad Groningen van Egbert Haubois. Linksonder het Reid diep en de Cranepoort; midden boven de Kijk in 't Jat-brug bij de Noorderhaven.

I.

De Haven-meester zal goede opzicht dragen op der A Diep / van Marwix Pijpe af / tot an de Pijpen by Krane Poorte / voorts op de Haven van de voorsz. Pijpen af / tot an de Spil-sluizen / eindelijk buiten dezelve Pijpen / tot an Doengen horne / mitsgaders op de Opslagen / Buiningen / Pijpen / Bruggen / Baren / Bomen / daar toe gehorende / ende de Scheepen daar in gelegen / in ende uitvarende.

II.

De Haven-meester zal van elk Schip met staande Masten / ofte die de Luiken heeft / deur de Boom ende Bogen by de Krane Poorte / het zy in ofte uitvarende / hebben te genieten 1. st. brab. / van jeder Pot ofte Ponte 1. st. En voorts van de Steen / Wortel en Kool-scheepen / mitsgaders alle onvervoeyde Scheepen / telkens by derzelver inkomste ende uitvaart / profiteren een halve stuiv.

III.

Zal jaarlijx tot een Tractement hebben te genieten / de summa van 15. Car. gl.

IV.

Zullen geen Schippers ofte andere perzonen / eenige Touwen ofte Tagels / an de Bruggen of an de Palen ende Amckers / voor de steenen of houten Buiningen staande / vast maken / ende haar Anckers ofte Dreggen op de strate leggen / ja nergens anders an vast maken / als an zodane ringen / haken / houten ofte palen / als tot dien einde gemaakt zijn / ofte noch gestelt mogen worden / by poena 2. Daler / telken reize dat zulx mochte geschieden.

V.

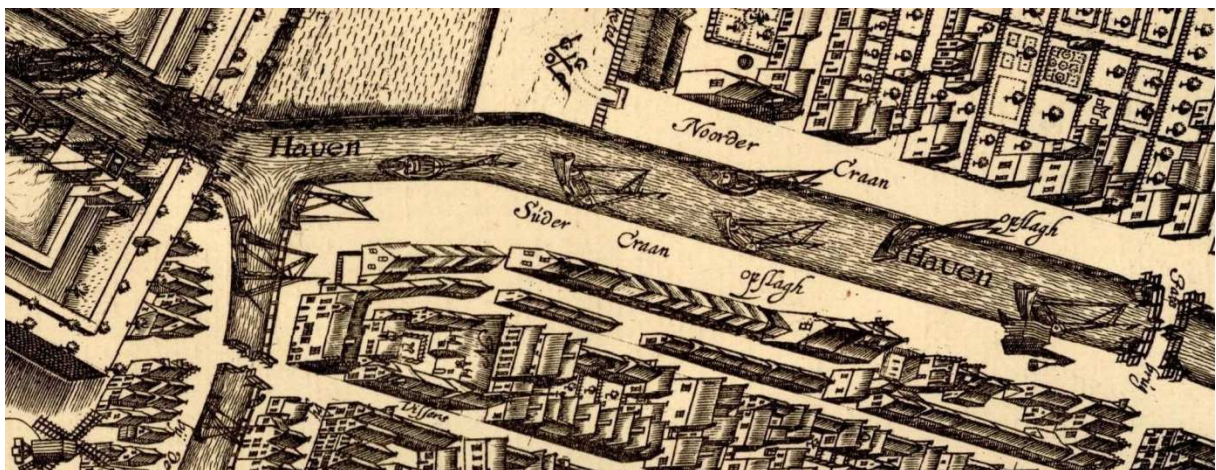
Zullen de Schipperen by der A liggende . geen Boeg-sptiet mogen hebben / dan dezelve / aleer zy door de Mussel-brugge of Dray-brugge anleggen / innemen moeten ofte anstaan hebben / op verbeurte van 20. stuiv.

VI.

En zo eenige Schipperen ofte haare Scheepen / mochten eenige schade ende verderf an Bruggen of Buiningen doen / zullen dezelve gehouden wezen / de gedane schade te betalen / ende daar van reparatie doen / boven de poena van 2. Daler / ende ook hoger / na gelegenheit van zaken.

VII.

Zullen ook alle Schipperen / die alhier an den Wal leeg liggen / lijden ende gedogen / dat haare Scheepen door de Haven-meester / ofte jemant zijnent wegen / uit de laag gelegd worden / op dat anderen des te bequamer an de Wal mogen komen / ende haare ladingen inneemen ofte lossen / by poena van 3. Car. gl. / die zulx weigerig werdt bevonden te doen.

Een deel van de kaart van de stad Groningen van Egbert Haubois. In het midden de Noorderhaven met rechts bij de Kijk in 't Jat-brug de kraan. Linksboven de Cranepoort.

VIII.

En zullen geen Schipperen met haare Scheepen voor de Krane mogen liggen / die geen Kraan-goederen in hebben te lossen of te laden . by poena van 20. stuiv.

IX.

Zal de Haven-meester / ofte jemant zijent wegen / de Scheepen tot zijn gelieven ende goedt-dunken mogen verleggen / op dat de deurvaart niet werde verhindert / ende een ander de Wal by de Haven ende an 't Diep / des te bequamer in 't lossen ofte laden mag gebruiken / by poena van 3. Car. gl. de onwilligen op haar kosten af te neemen.

X.

Niemant / wie hy zy / zal vuir of licht in zijn Schip mogen hebben / ten zy jemant praesent op 't Schip zy doch zo 'er schade door mochte ontstaan / zal voor alle die moeten instaan / en vorder aansprekelijk blijven voor alle schade / die daar door mochten veroorzaakt worden; den geen en hier in bevonden misdaan te hebben / zal verbeuren 3. Car. gl.

XI.

Zullen geene Schipperen by 't schoonen harer Scheepen / eenige vuilnis / stro / donge / steenen / drek / assche / turfmot / ofte diergelijke / in 't Diep ofte Haven mogen werpen ofte smijten / by poena van 3. Car. gl. zo de defaillanten in cas van weigeringe / door de Stadts Dienaar / boven derzelver competentie, zonder forme van proces, ten profijte van de Haven-meester / zal worden afgenomen.

XII.

Zal niemant eenige straten ofte groepen mogen na het Diep ende Water / van de Huizen hen afveegen / maar dezelve na de Huizen opveegen / ofte ook diergelijke vuiligheid / assche / misse Etc. op de Buiningen leggen / by poena van 20. brab. st.

XIII.

Zullen geen Scheepen eenige Ballast / smits-kolen / mogen lossen ofte inneemen / zonder eerst een schiet-zeil ofte plancken / van de Wal op 't Schip te leggen / by poena van 20. brab. st.

XIV.

Zal niemant geoorloft weezen / omtrent ende an 't water / van alleen op de angestemde plaatze / eenige vuilnis / stro / drek / misse / ende anders / te storten ende brengen / ende met zulke ontucht / publike plaatzen tot een Bourmande te maken / zal de Haven-meester goede opzicht hebben / dat zulx verhindert worde / ende de breukvallige afneemen 3. Car. gl.

XV.

Zullen geen Visschers - Visch-wijven ofte draagsters / zig onderstaan / het ingeweide ende vuilnis van de Visch / in het Diep te smijten / ofte omtrent het water liggen te laten / by poena van 20. brab. st. Dan zullen gehouden weezen / op de behoorlijke plaatzen zulke ontucht te brengen ende te storten.

XVI.

Zullen geen Schippers / van buiten inkomende / hun anderstaan / met de vaart . de buitenste Boom in te zeilen / dan zullen gehouden weezen / haare Zeilen voor de buitenste Boom by sw handt / te strijken ende te laten vallen / ende haare Scheepen eerst de vaarte tornen / die bevonden werdt contrarie gedaan te hebben / zal verbreeken 3. Car. gl.

XVII.

Zullen geen Schippers haare Scheepen voor de buitenste Boom laten an de grondt bevallen / dat zy daar vast blijven / dan zo verre daar van daan blijven / dat de Boom bequamelijk kan gesloten ende geopent worden / by poena van 2. Car. gl.

XVIII.

Zal niemant / wie hy zy / eenige Steen / Kalk / Zant / Hout / ofte andere Materialen, op de Kap ofte walle van 't Diep ende Haven mogen zetten / dan gehouden weezen / met zulke Materialen, vier ofte vijf voeten van de wal ende Buininge te blijven / by poena van 20. brab. st.

XIX.

Zal ook niemant vermogen eenig Hout / Steen / Zant / ofte andere ladinge langer op de wal by de Buininge laten leggen / als de tijdt van 24. uiren / by de breuke van 6[>] Car. gl. jeder maal te verbeuren / tot profijt van de Haven-meester.

XX.

Zal niemant mogen eenige waren / als Planken / Clapholt / Wagenschot / Posten / ofte diergelijke / in groote quantiteit, tot verhinderinge van de Neeringe ende publike plaatzen / an 't Diep opslaan / stapelen / ende daar langer verblijven laten als 24. uiren / op poena, dat de Contraventeur elke dag zal verbreeken 2. Car. gl. / tot profijt van de Haven-meester.

XXI.

Zullen de Visschers niet mogen de Musselbrugge / zonder consent van de Haven-meester / met hare Netten ofte Zeilen behangen / ende zo die daar mochten scheuren / dat zal haar eigen schade weezen.

XXII.

Zullen geene Schpperen / die Bussen-kruit ofte andere periculeuse waren hebben geladen / met hare Scheepen in de Stadt mogen komen / ende by de andere Scheepen anleggen / voor ende alear zy zulke waren dadelijk zullen kunnen lossen / by poena van 20. brab. st.

XXIII.

Zullen geen Schippers op de Scheepen / met Bussen-kruit / Turf / Hooy / Stro / en andere stoffen / ligt an brandt rakende / geladen / Tabak mogen roken / by de breuke van 3. Car. gl.

XXIV.

Zullen alle voorschreven breuken / alleen komen ten profijte van de Haven-meester.

XXV.

Ordonneren ende beveelen / dat alle deze voorsz. Poincten ende Articulen onverbrekelijk onderhouden ende achtervolgt zullen worden / by de poenen daar in verhaalt / ende ook hoger straffe / na gelegenheit van zaken / ende des Raadts discretie. Welverstaende / dat de Schipperen voor haar knegten / ende de geene zo in haar werk worden gebruikt / zullen moeten responderen.

EEDT VOOR DE HAVEN-MEESTER.

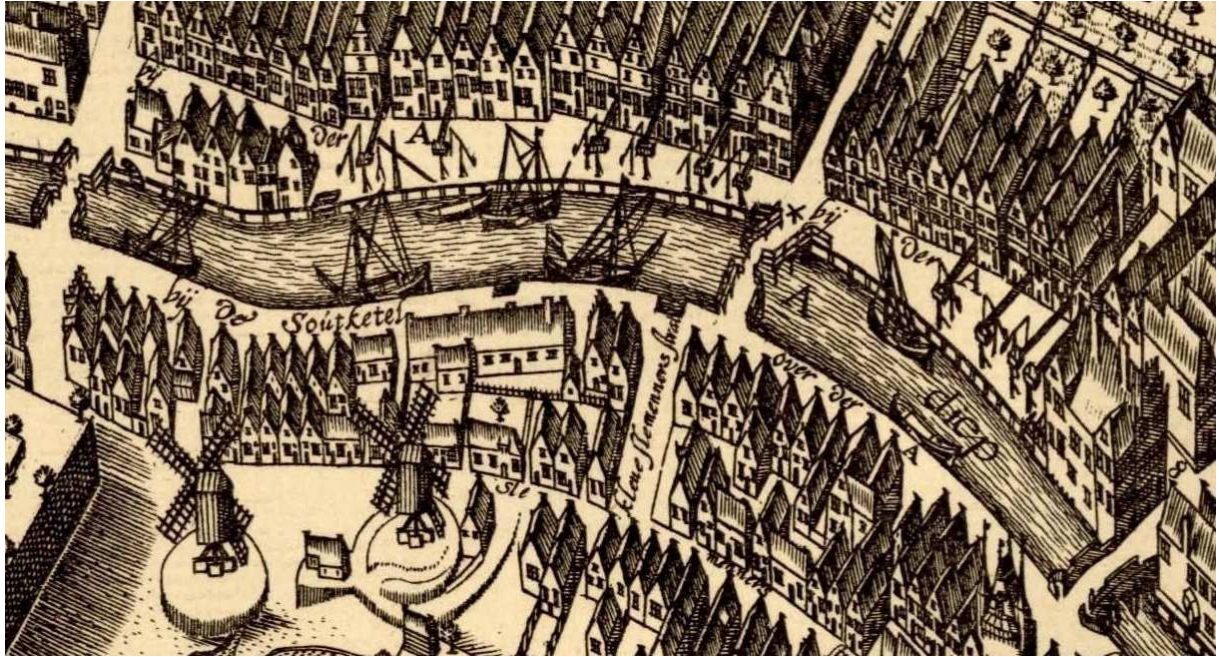
Gy Zweeren, dat gy zult zyn een oprecht ende getrouw Haven-meester dezer Stadt, goede opzigt dragende op de Havenen, Pypen, Bruggen, Buiningen, ende de Dieps Wallen, op dat dezelve niet werden misbruikt, tegens deze Ordonnantie, dat gy ook niemant boven de Taxt zult bezwaren, U voorts in alles regulerende na deze Ordonnantie.

Aldus gerevideert, geamplieert en gearresteert, in Curia Groningae den 23 Juny 1731.

H. van Sysen, vt.

Ter ordonnantie der H. Heeren voorsz.

H. M. Appius, Secret.

Een deel van de kaart van de stad Groningen van Egbert Haubois. In het midden het A Diep en aangrenzend de Hoge en Lage der A met een reeks kleine kranen. Linksvoor de beide standerdmolens op de Cranedwinger.

Vishal, ca. 1888, met rechtsachter hoek Hoge der A en Visserstraat.

Vishal aan de Hoge der A, ca. 1880.

